POLITICI, OPŢIUNI CONTABILE ŞI AUDITUL CREANŢELOR ENTITĂŢII

Alexandrina LUNGU,

masterandă, Facultatea Științe Economice, Universitatea de Stat din Moldova

CZU: 657.1:657.63:347.275 E-mail:Alexalungu@outlook.com

Într-un context economic global tot mai volatil, în care deciziile investitorilor şi ale instituțiilor depind esențial de informații financiare credibile [3], studiul ce vizează organizarea și exercitarea misiunii de audit financiar se dovedește a fi de o relevanță deosebită. Alegerea acestei teme pornește de la actualitatea și importanța auditului financiar ca mecanism de garantare a transparenței, dar și ca răspuns personal al autoarei în fața unei nevoi reale de a înțelege aplicarea practică a normelor internaționale de audit într-un domeniu economic cu un nivel ridicat de risc precum este agricultura. Într-adevăr, în agricultură, variabilitatea sezonieră, dependența de condiții climatice și incertitudinea politicilor de subvenționare transformă auditul într-un instrument critic pentru evaluarea corectă a performanței și poziției financiare [4].

Lucrarea este structurată într-un mod riguros și echilibrat, începând cu fundamentarea teoretică. Primul capitol oferă o prezentare comprehensivă a cadrului conceptual și normativ privind auditul financiar. Se pornește de la definirea și istoricul acestei activități, evidențiind trecerea de la un simplu control contabil la o activitate profesională esențială în arhitectura guvernanței corporative. Sunt analizate tipologiile misiunilor de audit, cu delimitări clare între auditul statutar și cel solicitat, și se detaliază obiectivele auditului conform ISA 200 „Obiective generale ale auditorului independent și desfășurarea unui audit în conformitate cu Standardele Internaționale de Audit”, care vizează furnizarea unei opinii obiective asupra corectitudinii situațiilor financiare. Capitolul include, de asemenea, o analiză atentă a principiilor fundamentale ale profesiei de auditor, integritate, obiectivitate, competență profesională, confidențialitate și conduită etică, precum și o incursiune în cadrul legal internațional și național, în special Legea privind auditul situațiilor financiare nr. 271 din 15.12.2017 [1] și standardele elaborate de IFAC, IAASB și IESBA.

În continuare, lucrarea se concentrează pe simularea unei misiuni reale de audit desfășurate la AgroSăiți SRL, pornind de la etapa de preplanificare. În această fază, auditorul a analizat natura afacerii și profilul entității, identificând punctele tari precum creșterea cifrei de afaceri și experiența contabilului-șef, dar și riscurile semnificative, precum controlul intern informal și dependența de inputuri costisitoare. Această analiză a fost sintetizată într-o matrice SWOT, care a fundamentat stabilirea pragului d e semnificație la 73.000 lei, calculat conform ISA 320 „Pragul de semnificație în

planificarea și desfășurarea unui audit", prin aplicarea unui procent de 1% asupra veniturilor din vânzări.

Evaluarea riscurilor a scos în evidență un risc inerent ridicat, în special pentru stocuri, venituri și creanțe comerciale, ceea ce a condus la adoptarea unei strategii de audit bazate pe teste de fond extinse, în detrimentul testelor de control. Astfel, s-au planificat proceduri riguroase precum observații fizice, recalculări, confirmări externe și analize documentare, conform ISA 330 „Răspunsurile auditorului la riscurile evaluate" și ISA 500 „Probe de audit". Aceste măsuri au fost esențiale pentru a reduce riscul de nedetectare și a asigura colectarea de probe suficiente și adecvate.

Etapa de aplicare a procedurilor de audit s-a desfășurat în mod sistematic, fiecare zonă semnificativă fiind examinată prin prisma aserțiunilor contabile relevante. În ceea ce privește stocurile, acestea au fost verificate prin observație fizică și reconciliate cu evidențele contabile, fără a se constata diferențe semnificative. Subvențiile din fonduri publice au fost confirmate cu Agenția de Dezvoltare și Modernizare a Agriculturii (ADMA), fiind susținute de documente justificative solide. Creanțele comerciale au fost validate atât prin confirmări externe, cât și prin teste interne, iar cheltuielile administrative au fost supuse recalculărilor și testării clasificării, ocazie cu care s-a constatat o clasificare greșită a unei cheltuieli promoționale de 5.240 lei. În ceea ce privește imobilizările corporale, auditorul a identificat lipsa unui proces-verbal de punere în funcțiune pentru un activ de 9.148,92 lei, fapt care nu a avut un impact material, dar a fost semnalat ca deficiență de documentare.

Etapa finală a auditului a presupus analiza evenimentelor ulterioare, evaluarea cumulată a eventualelor denaturări și testarea ipotezei continuității activității, în conformitate cu ISA 560 „Evenimente ulterioare", ISA 450 „Evaluarea denaturărilor identificate pe parcursul auditului" și ISA 570(revizuit) „Continuitatea activității" [5]. Indicatorii analizați (gradul de lichiditate, ponderea capitalurilor proprii, capacitatea de autofinanțare) au susținut ideea că AgroSăiți SRL își poate continua activitatea fără riscuri semnificative în perioada următoare, deși capacitatea de autofinanțare rămâne sub nivelul optim.

Pe baza concluziilor obținute, auditorul a formulat mai multe recomandări menite să îmbunătățească controlul intern și calitatea raportării financiare. Printre acestea, se remarcă necesitatea elaborării unui manual formal de proceduri interne, introducerea unui sistem automat de urmărire a creanțelor, aplicarea principiului „four-eyes" pentru aprobările importante, și elaborarea unui plan de continuitate financiară cu scenarii alternative.

În concluzie, această lucrare demonstrează, printr-o abordare teoretică solidă și o aplicare practică riguroasă, că misiunea de audit financiar nu este doar un demers procedural, ci un act de responsabilitate profesională. Aplicarea coerentă a standardelor internaționale, în special ISA, într-un context economic real, precum cel al companiei AgroSăiți SRL, permite identificarea nu doar a eventualelor denaturări, ci și a oportunităților de îmbunătățire a sistemelor de gestiune financiară. Astfel, auditul devine o sursă de valoare adăugată, consolidând transparența, disciplina financiară și

încrederea utilizatorilor în informația financiară prezentată. Această cercetare validează ipoteza formulată inițial, potrivit căreia un audit realizat în condiții de risc sporit și controale deficitare poate conduce, totuși, la o opinie de audit obiectivă și fundamentată, dacă se respectă cu strictețe cerințele standardelor profesionale internaționale.

Referințe:

1. Legea auditului situațiilor financiare. Nr. 271 din 15 decembrie 2017. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr. 7–17, din 12 ianuarie 2018, art. 48.
2. Manual de Reglementări Internaționale de Control al Calității, Audit, Revizuire, Alte Servicii de Asigurare și Servicii Conexe. Ediția 2020, Volumul I. Elaborat de: International Auditing and Assurance Standards Board (IAASB). Tradus și republicat de: Camera Auditorilor Financiari din România. București, 2022.
3. Hayes, R., Dassen, R., Schilder, A., & Wallage, P. (2004). Principles of Auditing: An Introduction to International Standards on Auditing. Pearson Education. p. 2–3, 23.
4. Petreanu, E., Zaharco, S. (2023). Important aspects of the audit planning in agricultural entities from the Republic of Moldova. Scientific Papers Series Management, Economic Engineering in Agriculture and Rural Development, Vol. 23, Issue 4, p. 637–642. ISSN 2284-7995 (print), ISSN 2285-3952 (online).
5. Whittington, R., & Pany, K. (2012). Principles of Auditing, McGraw-Hill, p. 31.

Recomandat
***Elena PETREANU,** dr., conf. univ.*